

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 003770 18 Uvp
Banjaluka, 18.11.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Maje Savić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi B. Č. iz T. (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po Centru za pružanje besplatne pravne pomoći, Sjedište T., protiv rješenja broj: ... od 26.12.2017. godine Fonda (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu ostvarivanja prava na starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 U 003770 18 U od 18.5.2018. godine, u sjednici vijeća, održanoj 18.11.2020. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 U 003770 18 U od 18.5.2018. godine se preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da na ime troškova zastupanja tužioca po Centru za pružanje besplatne pravne pomoći na račun budžeta Republike Srpske uplati iznos od 1.875,00 KM u roku od 30 dana, računajući od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, podnesena protiv osporenog akta tuženog, bliže označenog u uvodu ove presude, te odbijen zahtjev za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Filijale T. broj: ... od 20.11.2017. godine, koje je doneseno po službenoj dužnosti, a njime je tužiocu konačno utvrđeno pravo na starosnu penziju, počev od 9.6.2014. godine i u iznosu od 293,72 KM.

Odbijanje tužbe je obrazloženo razlozima nižestepenog suda da je tuženi zakonito postupio kada je odbio žalbu tužioca, jer je zaključio da je pravilno postupio prvostepeni organ, koji je, po službenoj dužnosti, zamijenio privremeno rješenje prvostepenog organa ožalbenim rješenjem od 20.11.2017. godine i utvrdio konačan iznos starosne penzije za tužioca, s obzirom da je prethodno rješenje donijeto na osnovu člana 205. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), odnosno da ne postoji ni jedan razlog za poništenje osporenog akta.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga propisanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je tužbu podnio osporavajući 9. stav dispozitiva prvostepenog

rješenja, kojim je odlučeno da se ožalbenim rješenjem zamjenjuje privremeno rješenje Filijale od 12.9.2014. godine, zbog povrede odredaba člana 205. ZOUP, ali da je takva povreda učinjena i od strane tuženog u žalbenom postupku, što je neosnovano podržao i nižestepeni sud pobijanom presudom, kojom je tužbu odbio. Prvostepeni organ je donio privremeno rješenje, shodno odredbama člana 205. ZOUP, jer su nedostajali određeni podaci, pa kada su isti prikupljeni, prvostepeni organ je trebao donijeti konačno rješenje o pravima, ali nije imao osnova da zamijeni prvostepeno rješenje, nego shodno članu 205. stavu 3. ZOUP isto ukine. Privremeno rješenje se nije moglo zamijeniti, pa je nejasno zbog čega je nižestepeni sud podržao nezakonite akte tuženog. Ovo iz razloga što se ukidanjem rješenja ne poništavaju pravne posljedice koje je to rješenje proizvelo, već se onemogućava dalje proizvođenje pravnih posljedica ukinutog rješenja. Zato razlozi u osporenoj presudi o postupku zamjene privremenog rješenja nisu pravilni, jer omogućavaju retroaktivno dejstvo prvostepenog rješenja, što bi kasnije dovelo do utvrđivanja preplaćenog iznosa penzije. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači, tužba uvaži i osporeni akt poništi, a tuženi obaveže da naknadi troškove upravnog spora, koji se odnose na sastav tužbe u iznosu od 750,00 KM i sastav zahtjeva za vanredno preispitivanje u iznosu od 1.125,00 KM, koji pripadaju Centru za pružanje besplatne pravne pomoći, Sjedištu u T.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava prigovore tužioca, uz razloge koji su navedeni u osporenom aktu, te predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proističe da je tužiocu privremenim rješenjem prvostepenog organa od 12.9.2014. godine priznato pravo na starosnu penziju, počev od 9.6.2014. godine, u iznosu od 303,54 KM mjesečno, koje je zamijenjeno ožalbenim rješenjem od 20.11.2017. godine, kada su pribavljeni podaci o platama za 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu, tako da je ovim rješenjem tužiocu određena mjesečna penzija od 9.6.2014. godine u iznosu od 293,72 KM mjesečno, dakle, u manjem iznosu. Osporenim aktom je odbijena žalba, a pobijanom presudom je odbijena tužba, iz već navedenih razloga.

Pobijana presuda nije pravilna, kako to osnovano ukazuje tužilac svojim prigovorima u zahtjevu.

Jedini žalbeni razlog, koji se odnosio na osporavanje prvostepenog rješenja je nepravilna primjena člana 205. stava 3. ZOUP od strane prvostepenog organa, jer tužilac smatra da privremeno rješenje od 12.9.2014. godine mora biti ukinuto, a ne zamijenjeno, kako je to učinjeno u stavu 9. ožalbenog rješenja, o kojem žalbenom prigovoru je tuženi nepravilno odlučio, pa je to bio i jedini tužbeni prigovor.

Nesporno je da je privremeno rješenje doneseno na osnovu podataka, koji su postojali u času njegovog donošenja, po zahtjevu tužioca za ostvarivanje prava na starosnu penziju, kako je to i propisano članom 205. stavom 1. ZOUP, nakon čega se rješava o glavnoj stvari, kako je to i odlučio prvostepeni organ donošenjem ožalbenog rješenja. Međutim, shodno članu 205. stavu 3. ZOUP, rješenjem o glavnoj stvari se ukida privremeno rješenje doneseno u toku postupka, ali tako nije odlučio prvostepeni organ, jer je u stavu 9. ožalbenog rješenja privremeno rješenje zamijenio. S obzirom da je tuženi odbio žalbu tužioca, to pravilno ukazuje tužilac da je osporeni akt zasnovan na pogrešnoj primjeni odredbe stava 3. člana 205. ZOUP,

dok je pobijanom presudom ovaj tužbeni prigovor pogrešno cijenjen, jer tužilac osnovano sebe želi zaštititi od postupka vraćanja preplaćenog iznosa.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi, predviđeni odredbama člana 35. stava 2. ZUS, zbog čega je zahtjev uvažen, pobijana presuda preinačena, tužba uvažena i osporeni akt poništen, jer se zasniva na nepravilnoj primjeni propisa, čime je ostvaren osnov iz člana 10. tačke 2. ZUS, a sve na osnovu odredaba člana 40. tog zakona.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49.a, stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Visina troškova, koju je tuženi dužan isplatiti, odnosi se na sastav tužbe, jer je tužioca u upravnom sporu zastupao Centar za pružanje besplatne pravne pomoći (Centar), a ista je određena shodno odredbama Tarife o određivanju nagrada za rad Centra kao sastavni dio Uredbe o jedinstvenoj tarifi za pružanje besplatne pravne pomoći u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 79/10 i 28/12-Uredba). Prema Tarifnom broju 2. za podneske u upravnim sporovima u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi 300 bodova. Prema vrijednosti boda od 2 KM, propisanom članom 6. stav 3. Uredbe, nagrada iznosi 600,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25 % na ime paušala, prema odredbi člana 8. Uredbe, tako da ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime sastava tužbe iznosi 750,00 KM. Prema Tarifnom broju 3. za sastavljanje pravnog lijeka u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi ukupno 450 bodova, a prema vrijednosti boda od 2 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, nagrada iznosi 900,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25 % na ime paušala, prema odredbi člana 12. Tarife i iznosi 1.125,00KM. Ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime sastava tužbe i zahtjeva iznosi 1.875,00 KM.

Zapisničar
Maja Savić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić